KARLSTAD STUDENTKÅR

2019

Studentfallsrapporten

Rapporten är skriven av:
Juval Pruitt
Studentombud
© Karlstad Studentkår 2019
www.karlstadstudentkar.se

Tryck och layout: Universitetstryckeriet, Karlstad 2019

Förord

Studentfallsrapporten är framtagen av Karlstad Studentkår för att upplysa Karlstads universitet om de problem och utmaningar som studenter upplever. Karlstad Studentkårs huvuduppdrag är att bedriva utbildningsbevakning och att vara med i arbetet att höja kvaliteten på utbildningen. Som företrädare för 16 000 studenter har Karlstad Studentkår rollen som den samlade studentrösten och har genom detta möjlighet att lyfta universitetets utmaningar och problem. Det är en roll som vi känner ett stort ansvar inför och som vi tar till vara på i alla sammanhang vi kan.

I en verksamhet så stor som vid Karlstads universitet är det självklart att det uppstår situationer som studenter kan uppleva som problematiska. Därför finns studentombudet tillgängligt för att hjälpa studenter. Det är studentombudets arbete som ligger till grund för rapporten vi nu släpper.

Många av de studentupplevda problemen som uppstår handlar om problem med administration och information, eller vid examination. För att förutsättningarna vid Karlstads universitet ska vara så goda som möjligt krävs det att universitetet kontinuerligt och aktivt arbetar med att säkerställa att kursplaner, scheman och litteraturlistor är fastställda och tillgängliga för att studenter ska kunna planera sina studier.

Detta är den tredje studentfallsrapport som Karlstad Studentkår släpper. Vi släppte den första rapporten 2013 och den andra 2016. I samband med våra rapportsläpp har vi haft möjligheten att diskutera utbildning, kvalitet och studenträttigheter med personal på såväl ledningsnivå som i undervisning på institutionerna.

Karlstad Studentkår är glada för det goda samarbete vi med åren har utvecklat med universitetet. Vi upplever att universitetet i stor utsträckning lyssnar på våra synpunkter och att universitetet tar vara på studenters åsikter på sin utbildning och arbetsmiljö. Härmed släpper vi en ny studentfallsrapport och hoppas på flera goda diskussioner framöver.

Sebastian Hardin
Ordförande, Karlstad Studentkår

Juval Pruitt
Studentombud, Karlstad Studentkår

Innehållsförteckning

Inledning 5

Definition av studentfall 6

Tidigare rapporter 7

Statistik 8

Verksamhetsåret 2016/2017 8

Verksamhetsåret 2017/2018 9

Kategorianalys 10

Administration och information 10

Examination 12

Psykosocial arbetsmiljö 14

Utbildningens innehåll och form 16

Övriga kategorier 18

Antagning 18

Disciplinärenden 18

Verksamhetsförlagd utbildning 18

Uppsats och examensarbeten 18

Övrigt 18

Sammanfattning 19

Behovet av information och administration 19

Examination 19

Psykosocial arbetsmiljö 19

Utbildningsinnehåll och form 19

Slutord 19

Inledning

Studentfallsrapporten är en sammanställning av de studentfall som studentombudet hanterat under året. Detta är den tredje upplagan som Karlstad Studentkår och studentombudet har släppt. Den första upplagan publicerades 2013 och den andra upplagan 2016. Tidigare studentfallsrapporter har mottagits av universitetet och studentkåren upplever att det har lett till bättre samarbete kring rättighetsfrågor vilket har inspirerat till att fortsätta publicera rapporten.

Årets rapport är en sammanställning av de studentfall som studentombudet har arbetat med under verksamhetsåren – 2016/2017 och 2017/2018. Studentfallsrapporten lyfter framför allt fyra områden som studenter upplever problem kring i samband med sina studier. Under varje kategori presenteras statistik, inom vilka områden studenter upplever problem samt förslag på åtgärder och goda exempel inom högskolevärlden.

Studentfallsrapporten presenteras utifrån studenters upplevda problem i relation till de regelverk som berör Karlstads universitet.

Genom att uppmärksamma detta vill Karlstad Studentkår bidra till en dialog om förbättringar inom lärosätet för att höja utbildningskvalitet och rättssäkerhet för att göra studenters studiesituation bättre.

När du har läst denna rapport hoppas vi på Karlstad Studentkår att du fått en uppfattning om de problem och utmaningar som studenter kan uppleva, fått inspiration till att vara med och förbättra utbildningen vid Karlstads universitet och veta att du alltid kan vända dig till Karlstad Studentkår med frågor. Vi vill dessutom med denna rapport bjuda in till fortsatta diskussioner inom universitetet kring hur vi tillsammans kan jobba för att underlätta studenters studietillvaro.

Definition av studentfall

Studentfall uppstår när en student upplever ett studierelaterat problem vid universitetet och uppsöker studentombudet för stöd eller hjälp i kontakten med universitetet. Problemet baserar sig på något av dessa kriterier:

- Universitetet kan anses ha agerat felaktigt enligt lagar inom högskoleområdet eller universitetets lokala regelverk.
- Det finns inget konkret regelbrott, men studenten känner sig felaktigt behandlad av universitetet.
- Studenten upplever diskriminering eller kränkning utifrån någon av diskrimineringsgrunderna.
- Studenten upplever problem eller brister med kvaliteten på sin utbildning.
- Studenten behöver stöd i ett ärende där processen har blivit långdragen.

Studentombudet dokumenterar alla studentfall som inkommer. Studentfallen delas in i 9 olika kategorier beroende på var studentfallets huvudsakliga problem ligger.

- Administration och information
- Antagning
- Disciplinärende
- Examination
- Verksamhetsförlagd utbildning
- Arbetsmiljö
- Uppsatser och examensarbeten
- Utbildningens innehåll och form
- Övrigt

Studentombudet hanterar också en stor mängd informationsärenden. Informationsärenden är alla frågor som studentombudet får gällande universitetets regler, studenternas rättigheter och hur studentens ska gå till väga i olika situationer eller vem de ska kontakta. Dessa räknas inte som studentfall, men utgör en stor del av studentombudets verksamhet.

Tidigare rapporter

I studentfallsrapporten från 2016 kunde vi konstatera att antalet studentfall var något lägre än toppåret 2013/2014. I denna rapport ser vi att antalet studentfall stabiliserats till omkring 60 studentfall per verksamhetsår.

I föregående rapport från 2016 lyfte Karlstad Studentkår tre områden där universitetet behövde utvecklas.

1. Bristande förståelse för myndighetsutövning bland vissa anställda och bristande förståelse för kursplanens bindande funktion bland studenter.
2. Vikten av god pedagogik behöver lyftas mer på universitetet.
3. Kursvärderingar måste ge möjligheter till att utveckla ett studentcentrerat lärande.

Flera av de studentfall som studentombudet då arbetade med handlade om kännedom kring universitetets egna regler och förvaltningslagen samt hur dessa skulle tolkas. Kunskapen om regelverket påverkade främst de studentfall som hamnade i kategorin *Administration och information*.

När det gäller kategorin U*tbildningens innehåll och form*, kopplades flera studentfall till frågan om pedagogik och pedagogisk kompetens. Flera studenter upplevde då att det ibland fanns ett bristande pedagogiskt förhållningssätt, vilket gjorde utbildningen svår att ta till sig. Vikten av pedagogisk kompetens behövde därför fortsätta att lyftas.

Sedan förra studentfallsrapporten gavs ut har riktlinjer för pedagogisk meritering tagits fram vid universitetet. Det har blivit ett större fokus kring frågor om pedagogik, och Universitetspedagogiska enheten har utvecklats på universitetet. Karlstad Studentkår har också fortsatt att lyfta fram pedagoger som studenter här uppskattar i stor utsträckning genom att hylla lärare samt utdela vårt pris bästa lärare som delas ut vartannat år.

Ett universitetsgemensamt system för kursvärdering infördes 2015/2016[1] där Karlstad Studentkår bidrog i framtagandet av systemet. Sedan dess har Karlstad Studentkår lämnat remissförslag på förändringar i systemet. Studentkåren anser att det nuvarande kursvärderingssystemet inte är tillräckligt bra och den insamlade kursvärderingen är otillräcklig för utveckling av kurser. Många kurser gör egna komplimenterade kursvärderingar för att få ett större underlag till utveckling av kurser, vilket är bra.

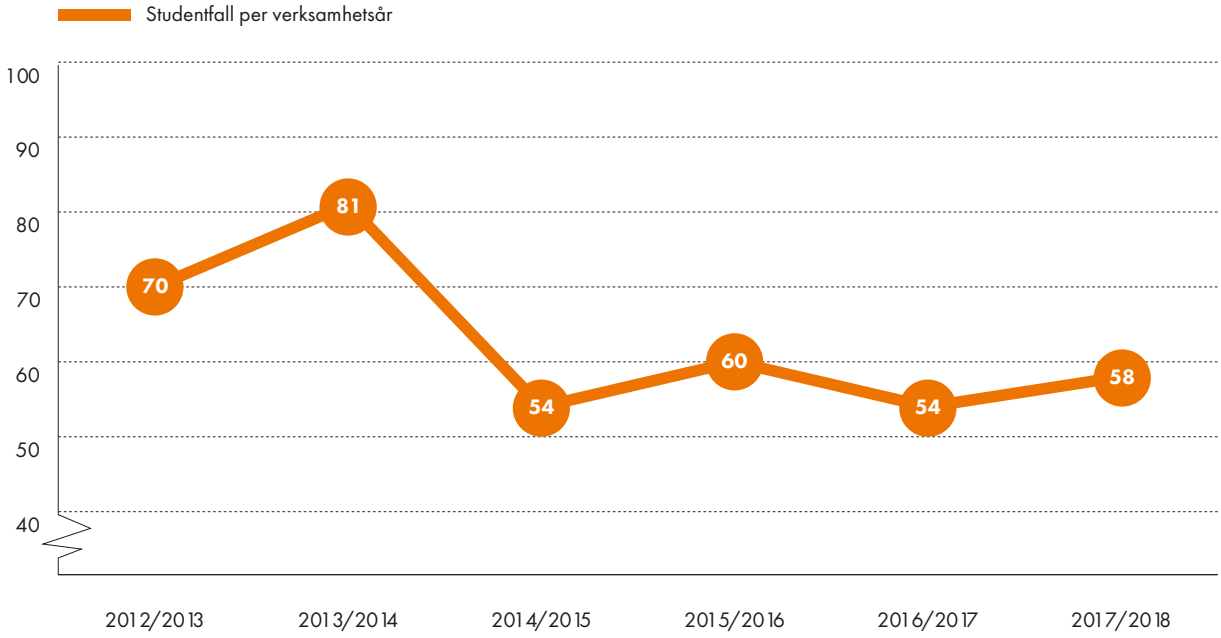

Diagram 1. Antal studentfall per verksamhetsår.

[1] Karlstads universitet rektorsbeslut 117/*15 Införande av universitetsgemensamt system för kursvärdering och kursanalys* C2015/331.

Statistik

I detta kapitel redovisas statistiken över antalet studentfall som hanterats under de två senaste verksamhetsåren.

Under verksamhetsåret 2016/2017 behandlade studentombudet 54 studentfall och under verksamhetsåret 2017/2018 behandlade studentombudet 58 studentfall, vilket totalt blir 112.

Den kategorin med flest studentfall är *Administration och information*, därefter kommer *Examination*. De tre kategorierna *Psykosocial arbetsmiljö, Uppsatser och examensarbeten* samt *Utbildningens innehåll och form* har ungefär lika många studentfall totalt. Det område där studentombudet jobbar minst med är studentfall kopplade till *Disciplinärenden*. Studentombudet har utöver det jobbat med ett studentfall som inte passat in i någon annan kategori.

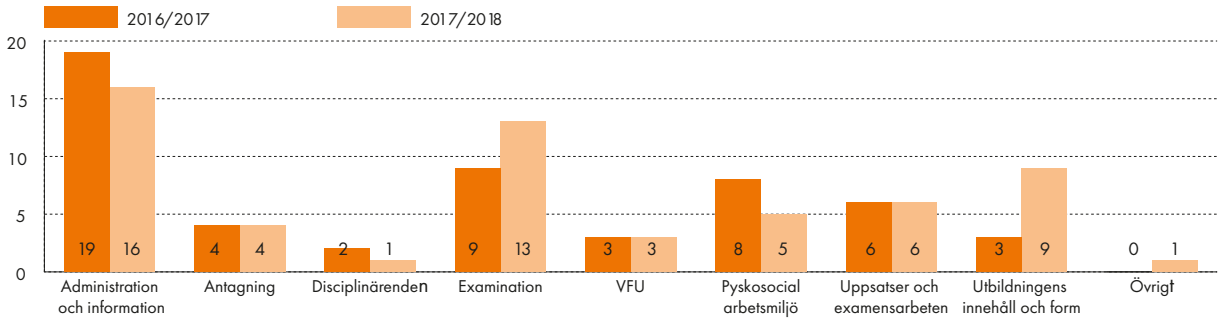

Diagram 2. Fördelning av studentfall per kategori för respektive verksamhetsår.

Verksamhetsåret 2016/2017

Under verksamhetsåret 2016/2017 behandlade studentombudet 54 studentfall. De fördelar sig enligt följande (diagram 3).

Av de 54 studentfallen som hanterades under verksamhetsåret 2016/2017 var 35% av alla studentfall kopplade till upplevda problem inom *Administration och information*. Den näst största kategorin var *Examination* med 17% av alla studentfall följt av upplevda problem inom den *Psykosociala arbetsmiljön* där 15% av studentfall hanterades.

I likhet med tidigare verksamhetsår är administrations- och informationsrelaterade problem vanligast. Andelen studentfall inom kategorin *Examination* är något mindre än tidigare år medan problem kopplat till *Psykosocial arbetsmiljö* är något större.

Av alla studentfall som hanterades kunde 37 av studentfallen kopplas till fakulteten för humaniora och samhällskunskap varav 10 av dessa kunde kopplas till lärarutbildningsnämnden. För fakulteten hälsa, natur- och teknikvetenskap kunde 17 studentfall kopplas varav ett av dem tillhörde lärarutbildningsnämnden.

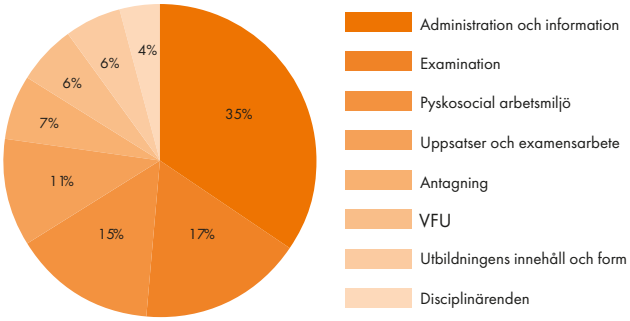

Diagram 3. Procentuell fördelning av studentfall per kategori för verksamhetsåret 2016/2017.

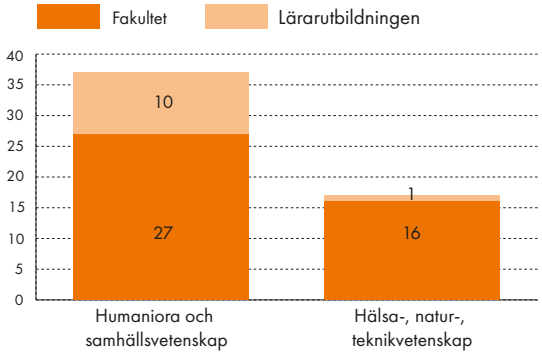

Diagram 4. Fördelning av studentfall per fakultet samt lärarutbildningsnämnden för verksamhetsåret 2016/2017.

Verksamhetsåret 2017/2018

För verksamhetsåret 2017/2018 hanterades 60 inkomna studentfall. Av dem berörde 28% av studentfallen problem inom kategorin *Administration och information*, vilket är något mindre än tidigare år. 22% berörde *Examination* vilket är en större andel än verksamhetsåret före. Den tredje största kategorin detta verksamhetsår var upplevda problem inom *Utbildningens innehåll och form.* Där hanterades 15% av alla studentfall.

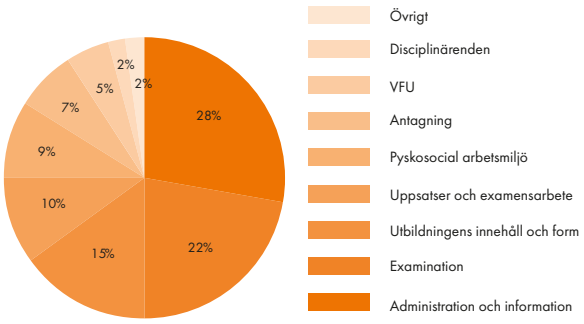

Diagram 5. Procentuell fördelning av studentfall per kategori för verksamhetsåret 2017/2018.

Av alla studentfall som hanterades kunde 42 av studentfallen kopplas till fakulteten för humaniora och samhällskunskap varav 15 av dessa kunde kopplas till lärarutbildningsnämnden. För fakulteten hälsa, natur- och teknikvetenskap kunde 16 studentfall kopplas varav ett av dem tillhörde lärarutbildningsnämnden.

Till skillnad från föregående år har antalet studentfall på fakulteten för humaniora och samhällskunskap ökat där utbildning kopplat till lärarutbildningsnämnden stått för hela ökningen.

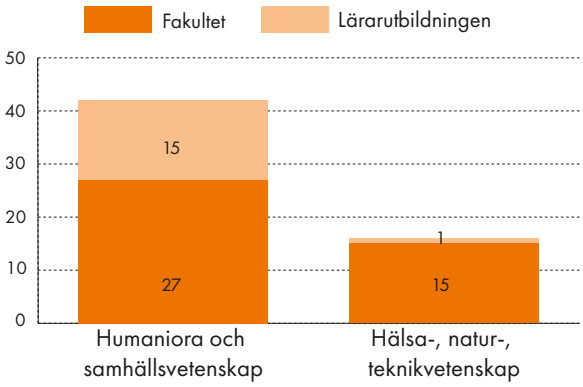

Diagram 6. Fördelning av studentfall per fakultet samt lärarutbildningsnämnden för verksamhetsåret 2017/2018.

Kategorianalys

I årets rapport har Karlstad Studentkår valt att presentera fyra kategorierna där studentfall är mer vanligt förekommande.

Administration och information

I denna kategori presenteras de studentfall som rör *Administration och information*. Dessa studentfall berör upplevda problem gällande scheman, litteraturlistor, inrapportering av resultat, otillgänglig personal och problem kring administration av kurser.

Nuläge

Administration och informationsproblem är den vanligaste typen av fall. Under verksamhetsåren 2016/2017 och 2017/2018 hanterades 19 respektive 16 studentfall kopplade till kategorin.

Antalet studentfall inom kategorin har de fyra senaste åren legat på ungefär samma nivå. Sedan 2013/2014 har trenden varit att antalet studentfall kopplade till *Administration och information* minskat. Från en topp på 30 studentfall inom kategorin har antalet studentfall minskat till drygt hälften.

Studentombudet kan se en minskning av studentfall gällande flytt av obligatoriska moment. Det har tidigare varit ett flertal studentfall där obligatoriska moment flyttats utan samråd med studenterna vilket gör det svårt för studenter att planera sin studietid.
En anledning till att studentfallen minskat kan vara att universitetets regler för grundutbildning reviderats. Karlstad Studentkår har tidigare lyft att det behövs ett förtydligande kring lydelsen ”samråd med studenter”[2] i universitetets regler då studenter upplevde att samråd inte skedde gällande flytt av obligatoriska moment.[3] I nuvarande regler är studenträttigheten svagare och universitetets skyldighet till samråd otydligare med lydelsen ”om möjligt ske i samråd med studenterna”[4]. Det innebär att studenter i större grad få infinna sig i plötsliga schemaändringar utan lika stor påverkansmöjlighet kring när moment ska genomföras.

En del av de studentfall som hanterats inom denna kategori har koppling till inrapportering av betyg i LADOK[5] eller att bedömningar av examinationer tar längre tid än vad universitetets regler tillåter. Även försenade publiceringar av schema förekommer. Enligt universitetets regler ska schema finnas senast två veckor före kursstart.

Upplevelsen av brist på information eller administration som drar ut på tiden skapar problem för studenterna som personalen inte alltid är medvetna om. För studenter med behov av pedagogiskt stöd kan det innebära svårigheter i att planera sina studier, där stöd som inläsning av litteratur, bokning av särskilda resurser vid examinationer eller att få anteckningsstöd.

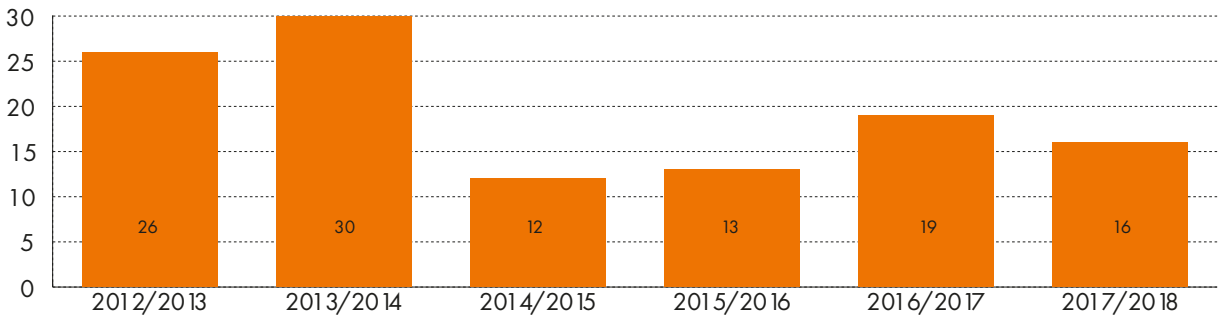

Diagram 7. Antal studentfall inom kategorin ”Administration och information” per verksamhetsår.

[2] Karlstads universitet. *Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet.* Dnr. C2014/114. 6 kap. 2 §.
[3] Karlstad Studentkår. *Studentfallsrapporten 2015/2016*
[4] Karlstads universitet. *Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet.* Dnr. C2017/188. 6 kap. 2 §.
[5] LADOK är ett studiedokumentationssystem som universitet använder för att registrera antagning, studieresultat och behörighet. LADOK används nationellt av de flesta lärosäten i landet.

Exempelfall

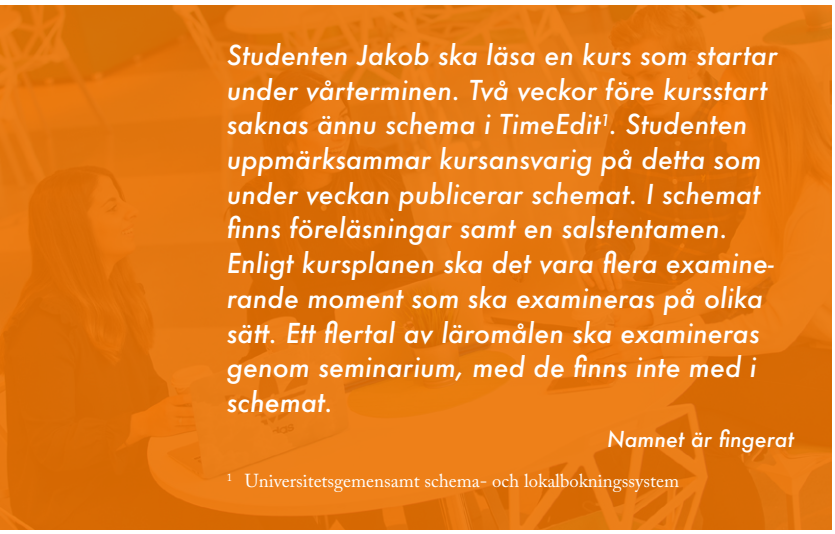

Studenten Jakob ska läsa en kurs som startar under vårterminen. Två veckor före kursstart saknas ännu schema i TimeEdit[1]. Studenten uppmärksammar kursansvarig på detta som under veckan publicerar schemat. I schemat finns föreläsningar samt en salstentamen. Enligt kursplanen ska det vara flera examinerande moment som ska examineras på olika sätt. Ett flertal av läromålen ska examineras genom seminarium, med de finns inte med i schemat.

Namnet är fingerat

[1] Universitetsgemensamt schema- och lokalbokningssystem

Detta är ett vanligt förekommande problem som framför allt uppstår i kurser med många inblandande lärare och där det är en stor variation på examinationers utformning. Alla moment som kräver obligatorisk närvaro ska anges i schemat. Ett problem är dock att det i många kurser finns flera olika scheman såsom detaljschema och momentschema som publiceras på lärplattformen Canvas.[6] Det är dock i TimeEdit som alla obligatoriska moment ska finnas med och det gäller såväl campus- som distanskurser. Det är även de schema som finns i TimeEdit som ska arkiveras.[7]

Goda Exempel

- Kursansvarig skickar så snabbt som möjligt ut information till studenter om förlängd rättningstid för en examination.
- Personal använder autosvar på mailkorg under semesterperiod som hänvisar till när student kan förväntas få svar.
- Deadline för inlämnande av hemtentor finns tillgängliga vid kursstart.

Observerat

Studentombudet har observerat att det flesta studentfall kopplade till *Administration och information* sker i anslutning till kursstarter i början på terminen. Avsaknad av schema, felaktiga litteraturlistor och brist på information gör att många studenter får sämre förutsättningar att planera och genomföra sina studier. Vilket i sin tur också påverkar kursens upplevda kvalitet.

Vid terminsstart för vårterminen får administrativa fel större påverkan för studenter eftersom det är kort tid mellan terminerna. Sent rättade examinationer och sent registrerade resultat kan ge stor påverkan på studenters studiesituation. Det kan leda till antagningsproblem vid kurser med förkunskapskrav. Problem som uppstår i skiftet mellan höst- och vårtermin får större påverkan då tiden att åtgärda problem är kortare.

Många studenter upplever att de får sena svar eller inget svar alls. Detta är ett problem som studenter upplever över hela året men framförallt under semestermånaderna. Under semesterperioden behöver det bli tydligare vart en student kan vända sig med frågor kring sina studier samt i vilken utsträckning de kan förväntas svar. Universitetsanställda har generellt en lång semesterperiod. Detta påverkar studenter som har icke avklarade moment såsom examensarbete att göra under sommaren.

Eftersom Karlstads universitetet är en myndighet gäller förvaltningslagen, vilket innebär att det finns en serviceskyldighet att myndigheter svara på enkla frågor utan onödigt dröjsmål. Myndigheten kan själv bestämma i vilken utsträckning det är lämpligt att ge hjälp men om svar inte kan ges inom rimlig tid, bör myndigheten informera om att frågan mottagits och ange beräknad tid för när svar.

Förbättringsförslag

- Bättre efterlevnad av förvaltningslagens bestämmelser angående serviceskyldighet och bestämmelser om offentliga handlingar.
- Bättre efterlevnad av regelverket gällande meddelande av resultat och inrapportering av resultat till LADOK.
- Bättre efterlevnad av regelverket kring scheman. Alla examinerande moment som kräver närvaro ska finnas med, även omexamination.

Karlstad Studentkår berömmer

Bytet av lärplattform från It's Learning till Canvas har i stort fungerat väl och det är få studenter som varit i kontakt med studentkåren när det gäller Canvas. Även bytet till nya LADOK har fungerat väl. Här har studentkåren tidigt varit med i processen och under övergången mellan de olika systemen varit med och hittat tillfälliga lösningar som vi anser har fungerat bra.

[6] CANVAS är universitetets lärplattform.

[7] Karlstads universitet. *Riktlinjer för bokning av gemensamma resurser* Dnr. C2015/129

Examination

I denna kategori redovisas studentfall som relaterar till problem gällande examination. Det kan röra sig om bedömning av examination, begäran om omprövning, byte av examinator, omexaminationer eller kompletteringar, samt problem kring examinationer i förhållande till kursplaner.

Nuläge

Under verksamhetsåren 2016/2017 och 2017/2018 har 9 respektive 13 studentfall hanterats. Vilket är en minskning från tidigare år.

En tydlig minskning har framför allt skett inom studentfall som rör kompletteringar. Studentombudet lyfte i studentfallsrapporten 2016 att det saknades tydliga regler för kompletteringar vilket skapade problem gällande rätt till att examineras samt rätten att byta examinator. Studentombudet hade också ett flertal studentfall där studenter i vissa fall fått lämna in flera kompletteringar på samma examinationsuppgift och därmed inte fått ett betyg, vilket också ställde frågan om examinationens rättssäkerhet på sin spets. I universitetets regler står det idag att ”Om möjlighet till komplettering erbjuds ska detta anges i kursplanen”. [8] Detta är bra, dock saknas det fortfarande i många kursplaner.

Exempelfall

Studenten Joanna har inte fått någon återkoppling på sin examination som blivit underkänd och hör av sig till en av lärarna på kursen för att få återkoppling. Läraren meddelar att på grund av tidsbrist inte är möjligt att lämna återkoppling och att studenten istället får söka svar i kurslitteraturen.

Namnet är fingerat

Många studenter vänder sig till studentombudet i liknande situationer. Beslut vid betygsättning är enligt förvaltningslagen undantagen från kraven på motiveringsskyldighet. Studenten ska dock ges någon form av återkoppling på bedömd examination om student så begär.

Goda Exempel:

- Studenter meddelas om hur och när kompletteringar ska skickas in samt när omtentamen ska ske om komplettering inte blir godkänd.
- Studenter erbjuds ett gemensamt tillfälle för examinationsgenomgång där studenter kan ställa frågor för att utveckla sin förståelse och kunskap.

Observerat

Många studentfall handlar om att studenter upplever att de får dålig eller ibland på sina examinationer. Detta anses problematiskt framför allt på examinationsuppgifter som kräver längre svar och kan generera många poäng.

Antalet studentfall som handlar om kompletteringar har minskat. Dock så finns det fortfarande problem gällande när en komplettering ska göras, lämnas in eller hur en sent inlämnad uppgift bedöms.

Byte av examinator, examinerande lärare eller handledare är fortsatt ett område som många studenter hör av sig till studentombudet om. När det gäller byte av examinator finns det reglerat i universitetets regler att en student kan begära byte av examinator efter att ha underkänts vid två tillfällen.[9] Det finns dock ingen rätt att byta handledare. Det är också otydligt om student kan begära ny examinerande lärare. Den examinerande läraren är den som i praktiken bedömer studenternas studieprestationer och examinator godkänner bedömningen. Att byta

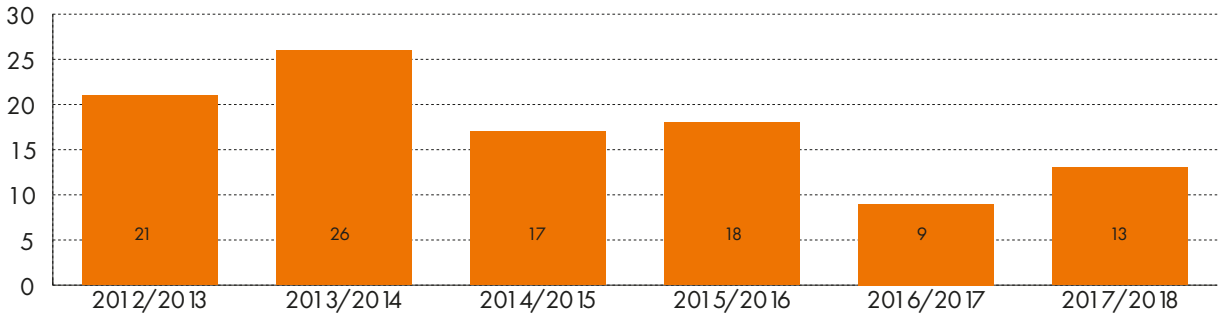

Diagram 8. Antal studentfall inom kategorin "Examination" per verksamhetsår.

[8] Karlstads universitet. *Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet.* Dnr. C2017/188. 6 kap. 1 §.

[9] Regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

examinerande lärare är därför det studenter i högst utsträckning vill göra. Rutiner för att byta examinerande lärare bör förtydligas.

Förbättringsförslag

- Universitetet uppmärksammar studenters rätt till att få någon form av återkoppling på examination.
- Kursplaner uppdateras för de kurser där möjlighet till komplettering finns.
- Rutiner för att byta examinerande lärare bör förtydligas.

Karlstad Studentkår berömmer

Införandet av digital tentamen har efter en omfattande testperiod fungerat väl. Vissa tekniska och administrativa problem har under försöksperioden uppstått men lösts. De studenter som Karlstad Studentkår varit i kontakt med har varit positiva och studentombudet inte fått in några särskilda fall gällande digital tentamen.

Psykosocial arbetsmiljö

Studentfall som rör den psykosociala arbetsmiljön kan handla om diskriminering och kränkande särbehandling, studenter med funktionsvariationer som får problem med stödåtgärder, eller kring konflikter mellan student och personal.

Nuläge

Antalet ärenden som gäller den psykosociala arbetsmiljön har under de två senaste verksamhetsåren varit 8 respektive 5 till antalet vilket är i nivå med tidigare år.

Under verksamhetsåret 2016/2017 hade studentombudet fler studentfall än tidigare som berörde upplevelser av diskriminering på grund av etniskt ursprung eller kränkande behandling kopplat till bedömning av språkbruk i examinationer.

Exempelfall

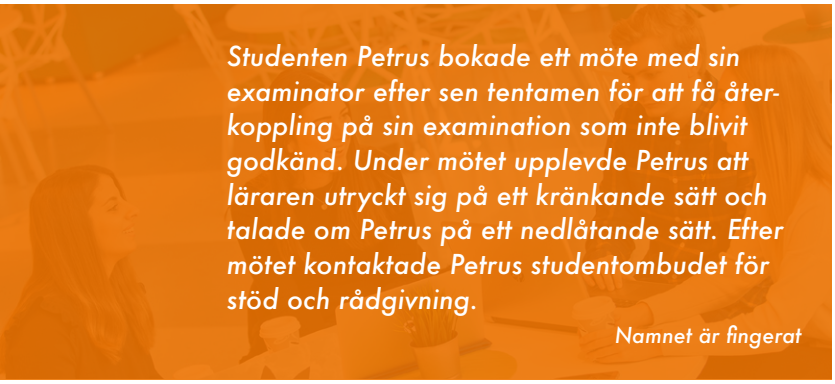

Studenten Petrus bokade ett möte med sin examinator efter sen tentamen för att få återkoppling på sin examination som inte blivit godkänd. Under mötet upplevde Petrus att läraren utryckt sig på ett kränkande sätt och talade om Petrus på ett nedlåtande sätt. Efter mötet kontaktade Petrus studentombudet för stöd och rådgivning.

Namnet är fingerat

I händelse av ett sådant ärende tar studentombudet kontakt med prefekt. Detta är ett ärende om kränkning som behöver utredas av universitetet. Studentombudet kontaktar också ansvarig för lika villkor[10] samt informerar om studenthälsan ifall studenten skulle önska och vilja samtalsstöd.

De flesta studentfall som rör denna kategori är väldigt känsliga då det handlar om den personliga integriteten. Det kan därför vara svåra att handlägga och det är inte alltid alla parter blir nöjda med det som sker i utredningen. Det är vanligt förekommande att studenter i just denna kategori väljer att inte dra ett ärende vidare. Därför är det viktigt att uppmärksamma att universitetet fortsatt måste arbeta vidare med likabehandlingsplaner och trivselfrågor på Karlstads universitet.

Goda Exempel

Flera lärosäten i Norge har utvecklat ett varselsystem som heter "*Si fra*" (Säg ifrån), ett system för att uppmärksamma universitetet på problem.[11] En student kan där anmäla eller uppmärksamma universitetet på något genom att logga in på motsvarande "min sida". Systemet påminner om ett trafikljus med rött för problem som måste åtgärdas genast, gult med problem som bör åtgärdas snarast samt grönt för att uppmärksamma lärosätet på saker som är bra. I systemet finns också anvisningar kring hur man anmäler samt vilka problem man kan anmäla. Där finns det också en tydlig handlingsplan och studenten får direkt återkoppling genom systemet.

[10] Lika villkor är universitetets samlingsbegrepp för frågor och åtgärdsprogram kopplat till diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling.

[11] *https://www.uib.no/student/111870/si-fra-om-studentmilj%C3%B8et*

Observerat

Under de senaste verksamhetsåren har studentombudet varit inkopplat i ett antal ärenden där studenter upplevt kränkningar eller diskriminering på grund av etniskt ursprung och språkkunskaper. Det är viktigt att universitetet arbetar förebyggande och säkerställer att det inte finns strukturer eller system som indirekt är diskriminerande.

En fråga som uppkommit är också vilka kontaktvägar studenter har för att uppmärksamma personal på kränkande behandling och diskriminering. Det finns en begränsad kunskap bland studenter om vart de ska vända sig med sådana frågor och det saknas tydlig information via universitetets informationskanaler.

Förbättringsförslag

Tydliggöra information till studenter genom riktade insatser kring kränkande behandling och vart man ska vända sig.

Studentkåren berömmer

Universitetets ökade satsning på skrivstöd i biblioteket som, förutom stöd i akademiskt språk också har hjälp på engelska och svenska som andra språk anser vi är en mycket bra satsning. Det är en bra resurs för studenter.

Universitetets uppmärksammande av sexuella trakasserier i spåren av #metoo var bra och proaktivt. Universitetet tillsammans med studentkåren informerade om var och hur man kunde ta kontakt gällande sådana frågor och lyfte frågan i universitetets forum för att kunna arbeta strategiskt med frågan.

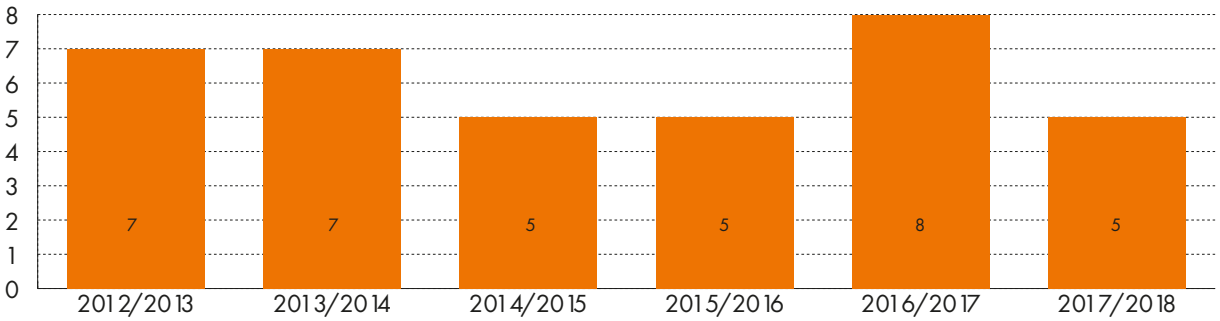

Diagram 9. Antal studentfall inom kategorin "Psykosocial arbetsmiljö" per verksamhetsår.

Utbildningens innehåll och form

Inom kategorin hanteras ärenden som gäller utbildningens kvalitet, frågor om pedagogisk kompetens, brist på lärarledd tid, problem med lärandemål och utformning av kursplan, ojämn arbetsbelastning samt kostnader i samband med studierna.

Nuläge

Under verksamhetsåret 2016/2017 hanterades tre studentfall inom kategorin och för verksamhetsåret 2017/2018 hanterades nio studentfall.

Antalet studentfall inom kategorin Utbildningens innehåll och form har varierat mellan åren. Verksamhetsåret 2016/2017 var antalet studentfall lägre än både förekommande och efterkommande verksamhetsår.

När det gäller denna kategori händer det ofta att en större grupp studenter kommer med åsikter eller upplevda problem med en specifik kurs som behöver åtgärdas. Karaktären på problemen är ofta sådant som i regel skulle komma fram vid en kursvärdering men som studenterna anser behöver åtgärdas omedelbart. Ofta är det återkommande problem eller en mängd detaljer som gör att helheten i kursen upplevs som dåligt utformad och förberedd. Ibland är det en blandning mellan ett flertal kategorityper som sker inom samma kurs som gör att ett helhetsgrepp behövs på kursen.

Studentombudet får ibland också höra att det tidigare har klagats och att kritik riktats mot en kurs genom kursvärderingen men att den inte åtgärdats. Det är också ofta som en kursvärderingsanalys inte finns tillgänglig via kurstorget, vilket gör det svårt

för studenter att se vad som framkommit vid tidigare kursvärderingar.

Det finns vissa problem med kursvärderingssystemet som det är utformat idag. Studenter upplever att det finns för lite utrymme att lämna synpunkter på kursen i kursvärderingen. Det är också ofta få svarande vilket gör att resultaten är svåra att uttyda. Det är dock viktigt att kursvärderingsanalys ändå görs.

Exempelfall

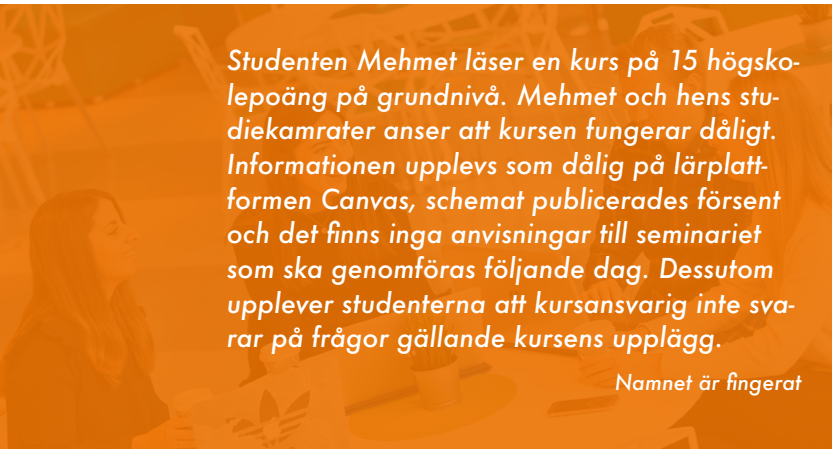

Studenten Mehmet läser en kurs på 15 högskolepoäng på grundnivå. Mehmet och hens studiekamrater anser att kursen fungerar dåligt. Informationen upplevs som dålig på lärplattformen Canvas, schemat publicerades försent och det finns inga anvisningar till seminariet som ska genomföras följande dag. Dessutom upplever studenterna att kursansvarig inte svarar på frågor gällande kursens upplägg.

Namnet är fingerat

Studentombudet får ibland in liknande studentfall där studenter upplever flera olika problem. Studentombudet ber därför oftast studenterna att samla ihop de upplevda problemen i ett dokument med en beskrivning av det som inte fungerat eller som studenterna upplever brutit mot universitetets regler. Studenterna uppmanas också att ange vad de anser skulle vara en bra lösning eller hur situationen skulle kunna förbättras. Detta blir sedan ett underlag som är hjälpsamt för att kunna starta en dialog gällande kursens utformning med kursansvarig och studierektor.

Goda exempel

Kursvärderingsanalys presenteras på kursintroduktion där eventuella åtgärder och förändringar presenteras.

Observerat

Studentombudet har observerat att kursvärderingsanalyser saknas allt oftare på kurstorget, det är därmed svårare att se hur föregående kursomgångs studenter upplevt kursen.

Under 2017 samlade styrgruppen för kvalitetssystem in synpunkter för det universitetsgemensamma kursvärderingssystemet. Det har ännu inte kommit några konkreta förslag på förändringar från styrgruppen. Karlstad Studentkår anser att det nuvarande kursvärderingssystemet behöver förbättras.

Förbättringsförslag

- Kursvärderingsanalys från föregående kursomgång ska finnas publicerat på kurstorg senast en månad före kursstart.
- Nuvarande kursvärderingssystem utvärderas, utvecklas och förbättras.
- Karlstad Studentkår berömmer
- Karlstads universitets satsning på meriterade pedagoger är värdefullt. Att pedagogisk kompetens får större vikt vid rekryteringar och fortbildning gynnar studenterna vid Karlstads universitet.

Karlstad Studentkår berömmer

Karlstads universitets satsning på meriterade pedagoger är värdefullt. Att pedagogisk kompetens får större vikt vid rekryteringar och fortbildning gynnar studenterna vid Karlstads universitet.

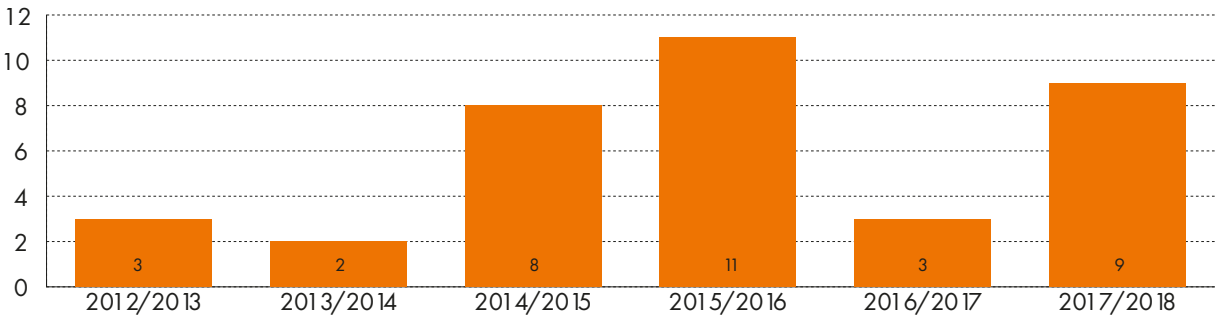

Diagram 10. Antal studentfall inom kategorin "Utbildningens innehåll och form" per verksamhetsår.

Övriga kategorier

Majoriteten av alla studentfall som hanterades under de två senaste verksamhetsåren hamnade i de fyra största kategorierna. Av totalt 112 studentfall hamnade 82 inom de kategorierna vilket är 73% av alla studentfall. Resterande 30 studentfall fördelar sig över 5 kategorier.

Antagning

Under både verksamhetsåren 2016/2017 och 2017/2018 hanterades fyra studentfall vardera inom kategorin *Antagning*. Studenter kontaktar sällan studentombudet i frågor och problem gällande antagning. Universitetets antagningsprocess uppfattas som tydlig och följer samma processer som andra lärosäten nationellt. Av de studentfall som hanterats handlar de nästan uteslutande om antagning till kurser inom program, frågor om dispens eller undantag av behörighetskrav. Så kallade spärrkurser vållar i vissa fall problem. De är dock oftast knutna till andra problem såsom nedläggning av program eller studentens rätt till en omexamination.

Disciplinärenden

Antalet disciplinärenden vid Karlstads universitetet blir fler och fler vilket är en trend även nationellt. En orsak till det är kan vara bättre kunskap hos personal gällande fusk och utvecklingen av bättre verktyg för att upptäcka fusk och plagiat. Samtidigt är det få disciplinärenden där studentombudet blir involverat på något sätt.

När en student blir anmäld till disciplinnämnden har det ofta redan skett ett samtal mellan student och anmälande personal. Kort efter att anmälan skett kontaktas också student av utredare för information om anmälan, hur processen går till samt för att utreda ärendet. Utredare informerar alltid om att studentombudet finns tillgängligt för student om behov finns.

Studentombudet bistår studenter som blir anmälda till disciplinnämnden och som vill ha stöd i processen. Stödet kan bestå av att hjälpa studenten formulera yttrande, stötta innan och under sammanträdandet samt vara behjälplig om studenten vill överklaga disciplinnämndens beslut till förvaltningsrätten. Under 2016/2017 hanterades två studentfall kopplade till disciplinärenden och under 2017/2018 ett studentfall.

Verksamhetsförlagd utbildning

Under de två senaste verksamhetsåren har det hanterats tre studentfall per år. Antalet studentfall inom kategorin *Verksamhetsförlagd utbildning* är på samma nivå som tidigare. Nästan alla studentfall rör bedömning i förhållande till handledning och bristande kommunikation kring lärandemål. De flesta berör enskilda händelser och studentombudet kan inte se någon särskild trend eller aspekt som är mer vanligt förekommande.

I de flesta studentfall som uppstår har de riktlinjer för Verksamhetsförlagdutbildning (VFU) antingen inte följts eller så har student hamnat i kläm på grund av platsbrist, eller brist på information.

Studentfall då student blivit underkänd på VFU kan vara besvärlig. VFU är oftast begränsat till två examinationsförsök och det är svårt att planera in tid för student att göra om sin VFU. Här är det viktigt att det finns tydliga rutiner för vad som gäller. Ett gott exempel är Lärarutbildningarna som har goda rutiner för den verksamhetsförlagda utbildningen där det tydligt framgår vad som händer vid underkänt betyg på VFU.

Uppsats och examensarbeten

Under båda verksamhetsåren hanterades sex studentfall vardera. Studentfallen rörde i varierande grad bristande handledning, dålig kommunikation mellan handledare och examinator samt rätt till fortsatt handledning i de fall examinationsarbeten inte blev klara i tid. I en del kursplaner finns det föreskrivet hur rätten till vidare handledning ges. Detta är något som bör finnas i alla kursplaner.

Denna kategori är en form av examination men är speciell då det tilldelas en specifik handledare. Det handlar om många studietimmar där det är begränsad kontakt med lärosätet, handledaren är oftast den enda kontakten och god handledning är av största vikt.

Övrigt

Under verksamhetsåret 2017/2018 har ett studentfall hanterats som inte passade in i någon annan kategori. Ett studentfall som har rört problem gällande tillgodoräknande av kurser där studentombudet främst har agerat rådgivande och stöttande.

Sammanfattning

Studentfallsrapporten är resultatet av ett kontinuerligt arbete med studentfall och utbildningsbevakning. Årets rapport lyfter fram fyra kategorier där studenter upplever problem i samband med sina studier, i anslutning till det lyfter också Karlstad Studentkår fram förbättringsförslag, eller områden där universitetet måste arbeta vidare med.

Behovet av information och administration

En förutsättning för lyckade studier är fungerande administration och god information. Antalet studentfall som handlar om administration och information har minskat, men studenter upplever fortfarande att det finns problem.

Universitetet måste bli bättre på att efterleva förvaltningslagens bestämmelser angående serviceskyldighet. Universitetet måste också bli bättre på att följa sina egna regler gällande meddelande av resultat och inrapportering av resultat till LADOK samt att se till att alla obligatoriska moment finns i schema senast 2 veckor före kursstart.

Examination

Studier är för de flesta en heltidssysselsättning där lärandet är det centrala och examinationer är måttet på lärandet. Återkoppling på examinationer är en viktig del av lärandet. Studenter upplever att de ofta inte får återkoppling vilket skapar frustration. Universitetet måste således bli bättre på att ge återkoppling. Universitetet måste också fortsätta uppdatera kursplaner där möjlighet till komplettering finns.

Psykosocial arbetsmiljö

Studenter vet inte alltid vart de ska vända sig i frågor gällande den psykosociala arbetsmiljön och många studenter upplever att det är svårt att ta upp problem gällande kränkningar och diskriminering. Det är därför av yttersta vikt att universitetet jobbar proaktivt med värderingsfrågor. Universitetet behöver förtydliga och informera mer kring vart studenter ska vända sig med frågor samt hur och vart studenter anmäler arbetsmiljöproblem, kränkningar och problem som omgående behöver åtgärdas.

Utbildningsinnehåll och form

För Karlstad Studentkår är studentinflytandet viktigt. Kursvärderingar är en direktform av studentinflytande som universitetet alltid behöver arbeta aktivt med. Karlstad Studentkår vill därför se att universitetet fortsätter arbetet med att utveckla kursvärderingssystemet. Karlstads universitetet behöver också säkerställa att kursvärderingsanalyser finns tillgängliga på kurstorget.

Slutord

Studentfallsrapporten är ett resultat av ett kontinuerligt arbete med studentfall och utbildningsbevakning. Karlstad Studentkår lyfter i egenskap av den samlade studentrösten upp några områden där studenter upplever problem i samband med sina studier samt förslag på förbättringar som kan göras.

Avslutningsvis vill Karlstad Studentkår sammanfatta det vi tycker att universitetet behöver bli bättre på eller arbeta vidare med.

- Bättre efterlevnad av förvaltningslagens bestämmelser angående serviceskyldighet och bestämmelser om offentliga handlingar.
- Bättre efterlevnad av regelverket gällande meddelande av resultat och inrapportering av resultat till LADOK.
- Bättre efterlevnad av regelverket kring scheman. Alla examinerande moment som kräver närvaro ska finnas med, även omexamination.
- Universitetet uppmärksammar studenters rätt till att få någon form av återkoppling på examination.
- Kursplaner uppdateras för de kurser där möjlighet till komplettering finns.
- Rutiner för att byta examinerande lärare bör förtydligas.
- Tydliggöra information till studenter genom riktade insatser kring kränkande behandling och vart man ska vända sig.
- Kursvärderingsanalys från föregående kursomgång ska finnas publicerat på kurstorg senast en månad före kursstart.
- Nuvarande kursvärderingssystem utvärderas, utvecklas och förbättras.

Karlstad Studentkår kommer att arbeta vidare med dessa frågor mot studenter genom våra studentrepresentanter och utbildningsföreningar samt mot universitetet inom alla forum där vi deltar. Studentombudet kommer fortsatt arbeta med studentfall och att informera studenter om universitetets regler och studenternas rättigheter. Studentkåren kommer också fortsätta arbeta för en hög kvalitet i utbildningarna vid Karlstads universitetet och ser fram emot ett gott samarbete med universitetet.

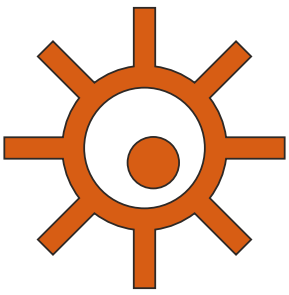

KARLSTAD STUDENTKÅR